

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **D. B.**

skazanego za czyn z art. 119 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2023 r.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu

z dnia 19 października 2022 r., sygn. akt XII K 528/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.**

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył D. B. o to, że w dniu 14 marca 2022 r. w W., działając publicznie i z powodu przynależności narodowej obywateli Ukrainy – T. K. oraz M. P., zastosował wobec pokrzywdzonych przemoc w ten sposób, że trzykrotnie uderzył M. P. pięścią w twarz, a następnie użył wobec niego oraz T. K. gazu

obezwładniającego, psikając nim w oczy pokrzywdzonych, tj. o czyn z art. 119 § 1 k.k. Chociaż w akcie oskarżenia wskazał, że „Na podstawie art. 25 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 28 § 1 k.p.k. oraz art. 31 § 1 k.p.k. sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu III Wydział Karny”, to akt oskarżenia wniósł do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu.

Wymieniony Sąd wyrokiem z dnia 19 października 2022 r., sygn. XII K 528/22, D. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 119 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, zaliczając oskarżonemu na jej poczet okres zatrzymania od dnia 14 marca 2022 r. godz. 14.00 do dnia 16 marca 2022 r. godz. 12.10. Na podstawie art. 46 § 2 k.k. zobowiązał D. B. do uiszczenia na rzecz pokrzywdzonych T. K. oraz M. P. tytułem nawiązek kwot po 1000 zł, a na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci gazu obezwładniającego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych, zarządzając jego zniszczenie. Nadto obciążył oskarżonego kosztami sądowymi.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się z dniem 27 października 2022 r.

Kasację od tego wyroku wniósł, z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 k.p.k., Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego D. B., zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu wyroku skazującego wobec D. B., oskarżonego o czyn zabroniony z art. 119 § 1 k.k., podczas gdy sądem właściwym rzeczowo do rozpoznania tej sprawy w pierwszej instancji był Sąd wyższego rzędu, tj. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.”

Podnosząc ten zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, jako właściwemu do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, wobec czego uwzględniono ją w całości na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.). Nie ulega bowiem wątpliwości, że do rozpoznania sprawy D. B. właściwy był nie Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, ale sąd wyższego rzędu - Sąd Okręgowy we Wrocławiu. Czyn zarzucony oskarżonego jest występkiem zagrożonym karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, zatem w akcie oskarżenia, określając właściwość sądu, błędnie powołano art. 25 § 1 pkt 1 k.p.k., który stanowi, że sąd okręgowy orzeka w pierwszej instancji w sprawach o zbrodnie. Jest jednak faktem, że wspomniany występki, określony w rozdziale XVI Kodeksu karnego, również należy do właściwości sądu okręgowego, na co ustawodawca wskazał w art. 25 § 1 pkt 2 k.k. Trafnie więc wskazano w kasacji, że wydając wyrok wobec D. B., Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu przepis ten rażąco naruszył, najwyraźniej z powodu zaniechania zbadania z urzędu swojej właściwości, do czego obliłował art. 35 § 1 k.p.k. Chociaż problematyczne jest twierdzenie Autora kasacji, że to uchybienie miało istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest oczywiste, że skutkowało zaistnieniem bezwzględnej przyczyny uchylenia orzeczenia określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., który bez badania wpływu uchybienia na treść orzeczenia nakazuje sądowi odwoławczemu uchylenie zaskarżonego orzeczenia, gdy sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu. Obowiązek wydania orzeczenia kasatoryjnego ciąży też na Sądzie Najwyższym, gdy uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej trafnie zostanie podniesione w kasacji, względnie, do czego obliłuje art. 536 k.p.k., jego zaistnienie zostanie dostrzeżone z urzędu.

Mając powyższe na uwadze, dzielając wniosek kasacji, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i zgodnie z art. 537 § 2 k.p.k. sprawę D. B. przekazał do ponownego rozpoznania właściwemu rzeczowo i miejscowo Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

[K.K.]

[ms]

